

5. Ἡ μεγάλη περιεκτικότης αὐτοῦ εἰς ὀλικὸν θεῖον δὲν εἶναι σοβαρὸν μειονέκτημα κατὰ τὰ σήμερον δοκοῦντα, πολλῶ μᾶλλον λόγῳ τῶν προαναφερθεισῶν ἀρετῶν αὐτοῦ.

Τέλος ἡ καλὴ ποιότης τοῦ κοιτάσματος τούτου, τὸ εὐκόλον τῆς πλινθοποιήσεώς του, ἡ σχετικῶς μεγάλη ἔκτασις αὐτοῦ—καὶ ἡ μικρὰ ἀπόστασις τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τῶν Σ. Ε. Κ. ἀπ' αὐτοῦ ἐν συνδυασμῶ—τὸ καθιστοῦν ἕνα κοίτασμα λιγνίτου δυνάμενον νὰ ἐκμεταλλευθῆ ἔπιωφελῶς.

R É S U M É

Il s'agit d'un gisement important de lignite récemment mis au jour dans la région de Tanagra d'Attique près du fleuve Asopos.

Sous la couche de lignite, se trouve une dure marne contenant des coquillages, ce qui fait prévoir l'existence d'une deuxième couche de lignite.

Près de la couche se trouve une faille géologique déterminée par sondage et qui règne le long du fleuve Asopos.

Le gisement se divise en plusieurs points, en trois couches nettement distinctes: a. de lignite proprement dit, b. de lignite ligneux, et c. de lignite complètement carbonnifié, cela étant d'ailleurs suffisamment démontré par les données analytiques.

Ce lignite présente un pouvoir calorifique satisfaisant, malgré sa teneur relativement élevée en humidité, il contient peu de cendre mais celle-ci est très fusible en raison de la forte quantité d'oxyde de fer et d'alcalis qu'il contient, il est de même propre à la confection des briquettes du fait de la forte quantité de matières volatiles.

Enfin, la bonne qualité de ce gisement, la possibilité d'en faire des briquettes, son étendue relativement grande, et surtout sa proximité des lignes de chemins de fer grecs, font que ce gisement peut être exploité avec profit.

ΧΗΜΕΙΑ.—Συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην ὑγρῶν ὑδρογονανθράκων καὶ γηϊνῶν ἀερίων τῆς Ἑλλάδος*, ὑπὸ Ἰωάννου Τσαγοῦ καὶ Εὐαγγέλου Μπόμπου.
Ἐνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κωνστ. Ζέγγελη.

Ἡ ἐν γένει μελέτη τῶν ἐπιφανειακῶν ἐμφανίσεων τῶν ὀρυκτῶν ὑδρογονανθράκων καὶ τῶν γηϊνῶν ἀερίων μιᾶς χώρας παρουσιάζει ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον, καθ' ὅτι αὗται ἀποτελοῦσι χαρακτηριστικὰς καὶ πολυτίμους πολλακίς ἐνδείξεις διὰ τὴν ἀνέυρεσιν πετρελαιοφόρων πηγῶν¹.

* J. TSAGRIS und E. BOBOS. — Beitrag zur Kenntniss flüssiger Kohlenwasserstoffe und Erdgase in Griechenland.

¹ J. JUNG, Principes de géologie du pétrole, 1935, p. 91.

Τὸ Ναυτικὸν Χημεῖον ἐν τῷ ἐνδιαφέροντί του ὅπως συμβάλλῃ, ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀρμοδιότητός του, εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην, καὶ δεδομένου ὅτι διὰ τὰς πλείστας τῶν ἀναφερομένων ἐν Ἑλλάδι ἐπιφανειακῶν ἐμφανίσεων δὲν ὑπάρχουσι παρὰ ἐντελῶς ἀόριστοι καὶ ἑλλειπεῖς πληροφορίες, τοῦλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τὴν χημικὴν σύστασίν των, καὶ ἐν συνεχείᾳ τῶν παρ' αὐτοῦ μελετηθέντων πετρελαίων τῆς Ζακύνθου, ἤρξατο τῆς μελέτης τῶν ἐμφανίσεων τούτων, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι οὕτω πρᾶττον προωθῆ κατὰ τι τὸ ζωτικωτάτης σημασίας διὰ τὴν Πατρίδα ἡμῶν ζήτημα τοῦτο.

Α'. ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΑΕΡΙΩΝ ΕΝ ΚΑΤΑΚΩΛΩ.

Εἰς πολλὰ σημεῖα τῆς ἐγγύς τοῦ Κατακόλου περιοχῆς, σημειοῦται, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἰσχυρὰ ἔκλυσις γηίνων ἀερίων. Συγκεκριμένως ἐπιστοποιήσαμεν τὰ ἐξῆς σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα λαμβάνει χώραν ἀφθονωτέρα τοιαύτη ἐμφάνισις.

α'. Ἐντὸς οἰκίας κειμένης εἰς τὴν δυτικὴν ἄκραν τοῦ λιμένος τοῦ Κατακόλου καὶ ἐγγύτατα τῆς θαλάσσης. Ἐνταῦθα ἡ ἔκλυσις τῶν ἀερίων γίνεται ἐκ σχισμῶν τοῦ ἐδάφους παρὰ τὰ θεμέλια καὶ τὸ δάπεδον τῆς οἰκίας, γινομένων αἰσθητῶν ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς ὀσμῆς ὑδροθείου. Χάρτης ὀξεικοῦ μολύβδου μελανοῦται αἰσθητῶς.

β'. Εἰς ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν τοῦ λιμένος τοῦ Κατακόλου παρατηρεῖται ἐκ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης συνεχῆς ἐμφάνισις ἀθρόων φουσαλίδων ἀερίου.

γ'. Εἰς τὴν θέσιν «Ψωρόχωμα», ὀλίγον ἔξωθεν τοῦ Κατακόλου καὶ εἰς ἀπόστασιν 500 περίπου μέτρων τοῦ Φάρου, παρατηρεῖται σημαντικὴ ἔκλυσις γηίνων ἀερίων. Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ, κατὰ τὸν καθηγητὴν Α. Δαμβέργην¹, ἐγένετο ἀντιληπτὴ, κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου 1904, ἡ ἐκφύσησις μεγαλυτέρων ποσοτήτων ἀερίων μετὰ συγχρόνου ἐκχύσεως βορβορώδους ὕδατος.

Κατὰ τὰς ἡμετέρας παρατηρήσεις ἡ ἔκλυσις ἀερίων εἰς τὴν θέσιν Ψωρόχωμα γίνεται σήμερον ἐκ δύο κυρίως σημείων. Πρῶτον ἐκ μικρᾶς κοιλότητος τοῦ ἐδάφους, ἐνθα καὶ σημειοῦται σημαντικὴ ὀψωσοῦν ἐμφάνισις ἀερίου, ἰσχυρῶς ὄζοντος ὑδροθείου (ἰσχυρὰ μελάνωσις τοῦ μολυβδούχου χάρτου), καὶ ὅπερ δύναται νὰ ἀναφλεγῆ καιόμενον συνεχῶς μὲ λευκοκυανίζουσαν φλόγα μήκους 20-25 ἑκατοστῶν. Καὶ δεύτερον εἰς ἀπόστασιν ἑκατοντάδος μέτρων τοῦ σημείου τούτου καὶ ἐντὸς φρέατος ὀλικοῦ βάρους 10 περίπου μέτρων μὲ ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος 3 μέτρα κάτωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τὸ ἐκλυόμενον ἀέριον ἔχει ἐλαφροτάτην, μόλις αἰσθητὴν, ὀσμὴν ὑδροθείου.

Ἐκ τοῦ ἀναδιδομένου ἐκ τοῦ φρέατος ἀερίου ἐλήφθη δεῖγμα, ὅπερ ἀναλυθέν, ἔδωκε τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα :

¹ Α. DAMVERGIS, Chemische Untersuchung der Produkte eines schlammigen Vulkans im Ort Psorochoma bei Katakolon, *Pharm. Post.*, 1904, Nr. 38.

1. Διοξειδίου του άνθρακος	2 %
2. Βαρείς ύδρογονάνθρακες	0
3. Ώξυγόνο ¹	10,4%
4. Μονοξειδίου του άνθρακος	0
5. Ύδροθείον	ΐχνη
6. Μεθάνιον	50,7%
7. Ύδρογόνο	0
8. Άζωτον ¹	36,9%

Παρά τὸ σημεῖον τοῦτο ὑπάρχουσιν ὑπολείμματα γεωτρήσεως γενομένης πρὸ εἰκοσαετίας ἤτις, κατὰ δοθείσας ἡμῖν πληροφορίας, ἔφθασε μέχρι βάρθους 80 μέτρων, ἄνευ ἐνθαρρυντικοῦ τινὸς ἀποτελέσματος.

Εἰς τὴν ὡς ἄνω περιοχὴν καίτοι μέχρι σήμερον δὲν ἐπιστοποιήθη, ἐμφάνισις κηλίδων πετρελαίου ἢ ὁσμῆς αὐτοῦ, ἐν τούτοις ἡ ἐμφάνισις ἀερίων, ὀφειλομένη (καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις) εἰς τὴν ὑπαρξίν βορβορώδους ἡφαιστείου, δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς εὐνοϊκὸν σημεῖον.

Β'. - ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΑΕΡΙΩΝ ΕΝ ΜΙΝΤΙΛΟΓΛΙΩ ΠΑΤΡΩΝ

Παρά τὴν θέσιν Μιντιλόγλι, ὀλίγον ἐξωθεν τῶν Πατρῶν, σημειοῦται συνεχῆς ἔκλυσις ἀερίων συνεξερχομένων μετὰ ὕδατος ποσίμου ἐκ τῆς κρήνης ἀρτεσιανοῦ φρέατος, βάρθους 40 περίπου μέτρων, εὕρισκομένου εἰς κτῆμα παρὰ τὴν δημοσίαν παραλιακὴν ὁδόν.

Ἡ ἐμφάνισις αὕτη τοῦ Μιντιλογλίου, καθ' ὅσον τουλάχιστον ἡμεῖς γνωρίζομεν δὲν ἀναφέρεται ὑπὸ οὐδενός. Ὁ Κ. Μητσόπουλος² μόνον ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὴν ἀνόρυξιν φρέατος ἀρτεσιανοῦ ἐν Πάτραις, βάρθους 160 μέτρων, παρατηρήθη ἔκλυσις ἀερίων μετὰ ἰλύος.

Τὰ ἐν Μιντιλογλίῳ ἐκλυόμενα ταῦτα ἀέρια, ἀναφλεγόμενα καίονται μετὰ κυανίζουσης φλογός, οὐδεμίαν δὲ ὁσμὴν ἀναδίδουσι.

Δεῖγμα τούτων ἀναλυθὲν ἔδωκε τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

1. Διοξειδίου τοῦ άνθρακος	4 %
2. Βαρείς ύδρογονάνθρακες	0
3. Ώξυγόνο	1,9%
4. Μονοξειδίου τοῦ άνθρακος	0
5. Μεθάνιον	87,7%
6. Άζωτον	6,4%
7. Ύδρογόνο	0
8. Ύδροθείον	οὐδόλωσ

¹ Ἡ παρουσία αὕτη τοῦ ὀξυγόνου καὶ ἀζώτου δέον νὰ ἀποδοθῆ κατὰ τὸ μέγιστον μέρος εἰς τὴν εἰσχώρησιν ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος κατὰ τὴν δειγματοληψίαν, ἥτις ἐγένετο ὑπὸ δυσμενεστάτας καὶ ἐπικινδύνους συνθήκας.

² Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ, Γεωλογία, 2, σ. 45.

Κατὰ συλλεγείσας παρ' ἡμῶν πληροφορίας εὐφλεκτα ἀέρια ἐξέρχονται καὶ ἐξ ἄλλων ἀρτεσιανῶν φρεάτων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν Πατρῶν.

Γ'.—ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΛΥΣΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΕΙΣ ΛΟΥΤΡΑ ΚΥΛΛΗΝΗΣ (ΛΙΝΤΖΙ) ΗΛΕΙΑΣ

Παρὰ τὴν δυτικὴν ἄκραν τῆς Πελοποννήσου, νοτίως τοῦ ἀκρωτηρίου Κυλλήνης (Γλαρέντζας) καὶ ἐν τῇ θέσει Λίντζι, ἐνθα σήμερον αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν Λουτρῶν, ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς κεντρικῆς δεξαμενῆς, ὅπου συγκεντροῦνται τὰ θερμὰ θειοῦχα ὕδατα τῶν πηγῶν τῆς Κυλλήνης, μικρὰ ποσότης πετρελαίου. Τὸ ἔλαιον τοῦτο σχηματίζει ἐπίστρωμα πάχους 1 ἕως 2 χιλιοστῶν (καὶ οὐχὶ ἰριδισμόν), καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς δεξαμενῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ συλλογὴ ἀκόμη μικρῶν ποσοτήτων ἐκ τούτου, παρὰ τῶν ἐντοπίων, οἵτινες συλλέγουσι τοῦτο χάριν τῶν ἀποδιδομένων εἰς αὐτὸ ἱαματικῶν ἰδιοτήτων. Πράγματι δὲ καὶ ἡμεῖς κατωρθώσαμεν νὰ συλλέξωμεν ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς δεξαμενῆς ποσότητά τινα πετρελαίου (περὶ τὰ 300 κ. ἐκ.), ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐκτελέσωμεν σειράν τινα χημικῶν προσδιορισμῶν, πρὸς χαρακτηρισμὸν τούτου.

Ἡ ἐμφάνισις αὕτη ἦτο ἤδη γνωστὴ ἀπὸ τοῦ 1878 ἀναφερομένη ἀπὸ τὸν Α. Κορδέλλαν¹. Ὡσαύτως ὁ καθηγητῆς Α. Δαμβέργης² ὡς καὶ ὁ Α. Philippson ἀναφέρουσι σχετικῶς. Ἡ ἐμφάνισις αὕτη τῶν ὄρυκτων ὑδρογονανθράκων συνοδεύεται καὶ ὑπὸ ἀερίων ἀναφυσσομένων ἐκ σχισμῶν τοῦ ἐδάφους πέριξ τοῦ χώρου τῆς πηγῆς. Τὰ ἀέρια ταῦτα ἔχουσι καταφανῆ ὄσμην ὑδροθείου, καὶ μελανίζουσι τὸν χάρτην τοῦ ὀξεικοῦ μολύβδου. Κατὰ τὸν καθηγητὴν Α. Δαμβέργην ἀποτελοῦνται ἐκ μίγματος ἀζώτου, ἐλώδους ἀερίου, ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος καὶ μικρᾶς ποσότητος διοξειδίου τοῦ ἀνθρακος.

Καὶ ἡ μὲν σύνθεσις τῶν ὑδάτων τῶν πηγῶν τῆς Κυλλήνης, ἐμελετήθη λεπτομερῶς ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Δαμβέργη², ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ R. Fresenius³. Περὶ τῆς φύσεως ὁμῶς τῶν ὑδρογονανθράκων ἐλλείπουσι περισσώτεραι πληροφορίαι πλέον συγκεκριμένα, ἐφ' ὅσον τουλάχιστον ἡμεῖς γνωρίζομεν ἐκ τῆς ἀνά χειρας σχετικῆς βιβλιογραφίας. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐθεωρήσαμεν χρήσιμον ὅπως συμπληρώσωμεν τὰς ἐπὶ τῆς ἐμφανίσεως ταύτης ὑπαρχούσας γνώσεις.

Ἡ λήψις τοῦ δείγματος ἐγένετο αὐτοπροσώπως παρ' ἡμῶν καὶ ἐντελῶς αἰφνιδιαστικῶς πρὸς ἀποφυγὴν ἀπάτης τινός.

¹ Α. ΚΟΡΔΕΛΛΑ, Ἡ Ἑλλάς ἐξεταζομένη γεωλογικῶς καὶ ὄρυκτολογικῶς, σ. 96-97.

² Α. ΔΑΜΒΕΡΓΗ, Ἐκθεσις χημικῆς ἐξετάσεως τῶν ἐν Κυλλήνῃ ἱαματικῶν ὑδάτων, *Φαρμακευτικὴ Ἐπιθεώρησις*, ἔτος Α', 1893, σ. 8. Ἐπίσης βλ. Γ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ, Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν καυσίμων, σ. 98, ὡς καὶ καθηγητοῦ Γ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ, εἰς *Χημικὰ Χρονικά*, 1937, σ. 52.

³ Dr R. FRESSENIUS, Χημικὴ ἔρευνα τῆς πλουσιωτάτης εἰς ὑδροθειον ἱαματικῆς πηγῆς τῆς Κυλλήνης, *Φαρμακευτικὴ Ἐπιθεώρησις*, 1893, Τεύχος 2-3.

Ούσιαστικῶς τὸ πετρέλαιον τοῦτο ἀποτελεῖται ἐξ ἐλαίων λιπάνσεως, παρουσιάζον μεγάλην ἀναλογίαν μὲ τὰ πετρέλαια τῆς Ζακύνθου¹.

Τὰ ἰζώδη δεικνύουσιν ἔλαιον μετρίως λεπτόρευστον. Ἰδιαιτέρον χαρακτηριστικὸν σημεῖον τοῦ πετρελαίου τούτου εἶναι ἡ μικρὰ περιεκτικότης του εἰς σκληρὰν ἄσφαλτον (0,92%). Τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ εὐνοϊκὴν ἔνδειξιν ἐνισχύουσας τὴν γνώμην ὅτι οὐ μόνον δὲν εὐρισκόμεθα εἰς προκεχωρημένον στάδιον ἐξελίξεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑδρογονανθράκων, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὴν γενετικὴν τοῦναντίον φάσιν τούτων.

Καὶ τὸ πετρέλαιον τοῦτο εἶναι λίαν θειοῦχον (4,59%), παρουσιάζον μεγάλην ἀναλογίαν μὲ τὰ πετρέλαια τῆς Ζακύνθου (περιέχοντα 5,25-6,26% θεῖον), καίτοι πλεονεκτεῖ ἐν μέρει τούτων. Ἐπίσης δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι λόγω τῆς ἐξ ἑξατιμίσεως, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, γενομένης μερικῆς συμπυκνώσεως, θὰ ἐπῆλθε κατὰ φυσικὸν λόγον αὐξήσις τῆς περιεκτικότητος εἰς θεῖον τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν δείγματος, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐξ οὗ ἀρχικῶς προῆλθε. Πάντως ἡ περιεκτικότης αὐτοῦ εἰς θεῖον εἶναι ἀνάλογος καὶ ἐν μέρει κατωτέρα τῆς τῶν Μεξικανικῶν πετρελαίων².

Δ'.— ἌΛΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΜΦΑΝΙΣΕΩΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

Χαρακτηριστικὰς ἐμφανίσεις πετρελαίου, μὴ ἀναφερομένας μέχρι σήμερον παρ' οὐδενός, ὡς τουλάχιστον ἡμεῖς γνωρίζομεν, ἀνεύρομεν καὶ ἐν ταῖς νήσοις Κεφαλληνίας καὶ Λευκάδος, ὧν ἡ γεωλογικὴ σύστασις παρουσιάζει τὰς αὐτὰς ἀναλογίας, κατὰ Philippson³, πρὸς τὴν τῆς Ζακύνθου καὶ Δυτικῆς Πελοποννήσου. Ἐπιστοποιήσαμεν δηλονότι τὰς ἐξῆς ἐμφανίσεις:

Ἐν Κεφαλληνίᾳ.— Καταφανεστάτην ὁσμὴν πετρελαίου, ὡς καὶ ἰριδισμόν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης μεταξὺ Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης εἰς ἀπόστασιν 500 περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τῆς Κεφαλληνίας καὶ ἐπὶ ζώνης πλάτους 10-15 μέτρων περίπου καὶ μήκους πλέον τῶν 1000 μέτρων. Ἡ ὡς ἄνω ζώνη διήκει ἀπὸ ἄκρας, νοτίως ὄρμου «Πλατὺς Λιμνιόνας» καὶ τοῦ χειμάρρου «Γοργοτᾶ», κάτωθεν ἀκριβῶς τοῦ χωρίου Κομιτᾶτα. Ἐπὶ τῆς ἀκτῆς καὶ ἔναντι ἀκριβῶς τοῦ μέρους τούτου παρατηροῦνται ἰσχυρὰ ρήγματα τοῦ ἐδάφους. Τὸ βάθος τῆς θαλάσσης ἐν τῇ ὡς ἄνω ζώνῃ ἐξικινεῖται περίπου εἰς 70 μέτρα.

Ἐν Λευκάδι.— Ἀκόμη χαρακτηριστικώτερα εἶναι ἡ παρατηρηθεῖσα ἀνάβλυσις πετρελαίου—ἰσχυρὰ ὁσμὴ καὶ ἰριδισμὸς τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης—παρὰ τὴν νῆσον Λευκάδα καὶ εἰς θέσιν «Ἀετοφωλιὰ», ἐν τῷ ὄρμῳ Βασιλικῆς, μεταξὺ ἄκρας Σαπφοῦς καὶ τοῦ μυχοῦ τοῦ ὄρμου. Ἀτυχῶς δὲν ἠδυνήθημεν λόγω τῆς ἐπικρατούσης

¹ Ε. ΜΠΟΜΠΟΥ, Τὰ πετρέλαια τῆς Ζακύνθου, 1938, σ. 13.

² D. HOLDE, Kohlenwasserstoffe und Fette, s. 116.

³ Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ, Γεωλογία, 2, σ. 463.

κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μεταβάσεώς μας θαλασσοταραχῆς νὰ καθορίσωμεν λεπτομερέστερον καὶ ἀκριβέστερον τὰ σημεῖα τῆς ἐμφανίσεως ταύτης. Τὰς ἡμετέρας ἐρεῦνας ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου συνεχίζοντες ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἀνακοινώσωμεν ἐν καιρῷ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ἀφ' ἐνός ὅτι ἡ ἐμφάνισις ἐν Κυλλήνῃ ἀποτελεῖται ἐξ ὑγρῶν ὑδρογονανθράκων πετρελαιώδους φύσεως, ἐλάχιστα προηγμένων εἰς ἐξασφάλισιν. Ἀφ' ἐτέρου ἡ σύγχρονος ἐμφάνισις ἀερίων ἐν ταῖς γειτνιαζούσαις τῇ Κυλλήνῃ περιοχαῖς, ἡ ἀνάβλυσις πετρελαίου ἐν Ζακύνθῳ, ἡ παρουσία ὀσμῶν πετρελαίου καὶ ἰριδισμῶν ἐν τῇ θαλάσῃ εἰς Κεφαλληνίαν καὶ Λευκάδα καὶ ἡ αὐτὴ γεωλογικὴ σύστασις τῶν Ἰονίων τούτων νήσων μετὰ τῆς τῶν ἀκτῶν τῆς Δυτικῆς Πελοποννήσου, ἐνισχύουσι τὰς ἐνδείξεις, παρέχουσαι πολλὰς ἐλπίδας, ἂν οὐχὶ βεβαιότατα, διὰ τὴν ἀνεύρεσιν πηγῶν πετρελαίου¹, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δικαιολογῆται—συμπληρουμένης τῆς μελέτης καὶ ἀπὸ γεωλογικῆς ἀπόψεως—ἡ ἐναρξὶς δοκιμαστικῶν γαιωτρήσεων, αἵτινες καὶ μόνον δύνανται νὰ δώσωσιν ἀπάντησιν σχετικῶς μὲ τὸν ποσοτικὸν παράγοντα τῶν ἀνωτέρω ἐμφανίσεων.

ZUSAMMENFASSUNG

Das chemische Laboratorium der Königl. Griech. Marine hat sich im Kreise seiner Zuständigkeit mit der Erforschung von natürlichen Kohlenwasserstoffen in Griechenland befasst. So wurden neue Ausbisse am Meer neben der Küste von Kephallenia und Leukas aufgefunden, wie auch Erdgasquellen im westlichen Peloponnes festgestellt.

Die Produkte einiger dieser Quellen wurden chemisch untersucht, und zwar die folgenden:

Die ausströmenden Erdgase aus einem Brunnen in der Nähe des Schlammvulkanes im Ort Psorochoma bei Katakolon.

Die mit Trinkwasser entweichenden Gase aus einem artesischen Brunnen im Ort Midilogli neben Patras.

Die Erdölausbisse in den Heilquellen von Kyllini (Lintzi).

Aus den obengenannten Untersuchungen hat sich folgendes ergeben:

a. Das ausfliessende Erdöl in den Kylliniquellen beweist das Vorhandensein wenig verdickter Kohlenwasserstoffe, und

b. Diese verschiedenen Ausbisse flüssiger Kohlenwasserstoffe bzw. Erdgase mit vielen anderen bisher bekannten Hinweisen wie auch die gleichen geotektonischen Verhältnisse der ganzen Umgebung gestatten fast mit Sicherheit auf das Vorhandensein von Öllagerstätten in diesem Gebiete Griechenlands zu schliessen.

¹ HÖFER-HEIMHALT, Das Erdöl und seine Verwandten, 1922, S. 137 und 348.—VICTOR PETIT, Guide du Sondeur au Pétrole, p. 176.